

JULIO LÓPEZ-BERMEJO

LA CASA
DE BEN AHMED

E anam-nos-en poch a poch tro sus a
la serra de Portupí e vim Maylorques,
e semblà'ns la plus bela vila que anch
haguésem vista, jo ni aquels
qui ab nós eren.

Llibre del fets del rei En Jaume, 67

Les hosts catòliques, enviades pel papa Innocenci III, varen cremar viva ma mare, Maria d'Albí, dins l'església de Santa Magdalena, a Besiers. Allà foren assassinades moltes altres persones que compartien la seva creença, i que s'havien refugiat a l'interior del temple per tractar de cercar empara entre aquelles parets sagrades. Tots ells eren anomenats càtars.

Mon pare, Berenguer, era magnat a Tolosa i va morir a Muret lluitant sota el penó del rei Pere contra els botxins de la seva muller. No la va poder venjar.

Aquests records conformen la meva infantesa: la mort dels meus pares i l'encalç i l'extermini a què fórem sotmesos els occitans.

Per acabar per sempre amb el que ells anomenaven el perill de l'heretgia albigea, el papa llançà la Croada contra nosaltres, i el Mal, tot el Mal que el món representa, s'encarnà en dos homes: n'Arnaud Amaury i en Simó de Monfort. No puc expressar amb paraules l'horror que aquests noms desperten al Llenguadoc.

Fins i tot ara, que els seus ossos es desfan en pols sota la terra, no proveu d'esmentar-los entre els vilatans de Carcassona, Tolosa, Albí, Foix, i molt menys a Besiers, si no voleu trobar-vos amb un rebuig espaordit, amb una ganyota esquerpa, amb un silenci pregon que amaga un odi inextingible.

D'en Monfort, un poeta en va escriure que, encara que el seu epitafi digués que va ser un sant i un màrtir, que hauria de ressuscitar per heretar el cel i florir en una alegria eterna, el cert és que si un home pot conquerir el regne dels cels per haver matat moltes persones i haver estès la sang, per haver perdut una infinitat d'ànimes i consentit molts martiris, per haver robat terres, promogut la violència, estendre el Mal i prohibir el Bé, violar les dones i massacrar els infants, llavors sí, en Simó de Monfort es mereix la corona de Crist i lluir-la al paradís.

He conegut, doncs, i he sofert, el flagel de la intransigència, el rastre sagnant de l'espasa, el somriure murri de l'ambició dissimulada sota el nom de les accions més piadoses, i és per aquest motiu que jo, Guy, no compartesc l'opinió dels qui avui criden i fan saber que la conquesta de Mallorca es durà a terme amb gran profit de la cristiandat, perquè els infeels es converteixin a Déu, a fi d'adquirir aquell regne per a la fe de Jesucrist i de l'Església catòlica. Les guerres no fan arreglar les creences, les arrabassen, i és ben cert que Déu no en treu gens de profit. L'únic guany el gaudiran, així és costum, els barons, rics-homes, magnats i cavallers amb el repartiment de les terres, i els mainaders i els peons amb el fruit del botí i la desferra.

Malgrat tot, he de partir a Mallorca. Amb una paga de pocs diners aniré amb la mainada reial com a escriptent, ja que aquest és el meu ofici. Barcelona ja no és un lloc segur per a un *bon home* d'ençà que el rei, fa uns anys, va ordenar als seus súbdits que no rebessin ni ajudassin els heretges. I, per a ells, jo en soc un. Fugiré una altra vegada de la persecució i la por, aquesta angoixant companya que no m'abandona mai.

Així i tot, provaré de treure algun profit del viatge. M'agrada escriure i sent interès pels homes i els seus afers, i un desig incorregible per deixar constatació del seu pas damunt la terra, mes no del pas sempre trepidant dels triomfadors, dels herois, dels caporals invictes, sinó d'aquell més subtil dels homes d'obscur llinatge o fins i tot dels qui no en gaudeixen. Això faré a Mallorca: contar els fets terribles dels homes en guerra. Donar testimoni de què pensen, del que senten, com actuen, viuen i moren per assolir amb les armes la riquesa i la salvació de l'ànima. Esforç inútil. A ells els han dit que el seu Déu els acompanya en l'empresa, i que la seva espasa és la creu purificadora de Crist que haurà de convertir l'infeel o acorar-s'hi. Jo sé que només la maulança segueix l'exèrcit, i que la creu, com a símbol cristià de la mort i resurrecció de Jesucrist, no és més que un absurd.

Ara soc tot sol a la meva estança. Les flames s'esvaeixen lentament a la llar de foc. Tenc son. Fris de partir.